

Znanstvenici William Strauss i Neil Howe razvili su "generacijsku teoriju", prema kojoj se povijest može opisati u generacijskim ciklusima. Prema njima, generacije traju 20-22 godine, a svaka ima svoje posebnosti. Događaji i opća klima u kojoj jedna generacija odrasta drastično će na gotovo isti način obilježiti sve ljude koji su u njoj rođeni i krenu odrastati. To će rezultirati "sličnim" ponašanjima, političkim stavovima i navikama koje će ta generacija "kolektivno" posjedovati. Svaka generacija će unutar sebe imati velike različitosti.

Ne postoji tačan datum kada jedna generacija počinje, a druga završava. Također, starije generacije su odrastale u još neglobaliziranom svijetu tako da se ne može govoriti da će Hrvati s početka 20. stoljeća imati jednaka životna iskustva i utjecaje kao i Kinezi s početka 20. stoljeća. Evo što je značajno za svaku od generacija:

Izgubljena generacija

Imaju između 104-129 godina (r. 1890.-1915.)

Međuratna generacija

Imaju između 106-118 godina (r. 1901.-1913.)

"Najveća" generacija (r.1910-1924.)

Ljudi rođeni između 1910. i 1924. godine nazivaju se još i "najvećom" generacijom. Djetinjstvo su proveli u iznimno nesigurnim ekonomskim uvjetima i vjerovatno su ratovali u Drugom svjetskom ratu. Ime su dobili od poznatog voditelja Toma Brokawa koji ih je nazvao "najvećima" jer su se borili za ideale, a ne za sebe. Za života su napravili velike žrtve, a nakon Drugog svjetskog rata su krenuli u izgradnju i modernizaciju svijeta što je stvorilo povoljne ekonomске uvjete za nadolazeće generacije.

"Tihia" generacija (r. 1925.-1945.)

Rođeni u predratno vrijeme ili na samom kraju Drugog svjetskog rata, ova generacija dobila je ime jer su se zbog nesigurnosti političke situacije uglavnom držali za sebe. Nisu previše istupali i razbacivali se s mišljenjima, iako su držali političku stabilnost s "tihom većinom". S druge strane, djetinjstvo im je bilo obilježeno strogim odgojem, pa su pripadnici ove generacije kroz život prolazili vrlo oprezno. Posljedice radikalnih ideologija i pomalo represivni režimi vladanja ostavili su trag te su ovi ljudi odrasli vjerujući kako je opasno izraziti svoje mišljenje. Taj period također je bio obilježen siromaštvom, pa je većina ljudi iz ovog perioda tijekom odrastanja bio sretan ako bi za praznik dobili jednu narandžu ili nešto slično.

Baby boomeri (r.1946.-1964.)

Nakon Drugog svjetskog rata u zapadnom svijetu došao je procvat ekonomije. Većina ljudi je sebi mogla od samostalnog rada priuštiti kuću i dovoljno hrane za velike porodice. Zbog toga ne treba čuditi da je generacija iz ovog perioda dobila naziv po velikom natalitetu - baby boom (eng. eksplozija rođenja djece). Za razliku od nekoliko prijašnjih generacija odrasli su u odsustvu rata, a mnogi od njih su u vrijeme svoje mladosti bili članovi hipi pokreta, prosvjedovali protiv rata u Vijetnamu itd. Boomeri su postali poznati po svojim potrošačkim navikama i trošili su svaku marku koju su zaradili. Njihovo odrastanje obilježili su važni događaji poput Hladnog rata, ubistva predsjednika SAD-a Kennedyja, ali i pokret za građanska prava u SAD-u koji je pospješio demokratičnost zapadnog svijeta.

Generacija X (r.1965.-1979.)

X u nazivu generacije označava "stop" koji se dogodio u natalitetu nakon velikog baby booma koji je prethodio. Prošla generacija je proširila prava i postavila ekonomiju na noge, a to je značilo da se u tržište rada sve masovnije uključuju žene. Šta je to ostavilo generaciji X? Prazne domove kad su se vraćali iz škole. U istom periodu počeo je drastično rasti broj razvoda, a pripadnici ove generacije po prvi puta su odgojeni gledajući TV. Kao adolescenti, vodili su bogat kulturni život s rastućim subkulturnama u popularnoj muzici poput hip-hop-a, metala, grunge i drugih. Sada, kada su odrasli, stručnjaci čitavu kohortu opisuju kao uspješne ljudi koji vode balansirane živote, s nešto jače izraženom poduzetničkom sposobnošću.

Milenijalci (r.1980.-1994.)

Između Generacije X i Milenijalaca dolazi kratak period Xenijalaca, koji su kombinacija između te dvije velike grupe. Milenijalci su pak prva generacija koja je do svoje punoljetnosti već imala neograničenu internetsku vezu i računare te su bili pioniri na društvenim mrežama. Ekonomski predviđanja za ovu generaciju nisu baš povoljna. Recesija iz 2008. godine žestoko će utjecati na ovu generaciju koja je počela raditi prekasno (sredina ili kasne 20-e), a većina milenijalaca nema pojma kako će kupiti prvu nekretninu. Iz tog razloga velik broj milenijalaca i dalje živi kod svojih roditelja, koji su u pravilu baby boomeri ili generacija X.

Generacija Z (r.1995.-2012.)

Ovo su neke karakteristike koje ih obilježavaju: tolerantniji su prema drugima više nego ijedna druga generacija, preuzimaju manje rizika, manja konzumacija alkohola i eksperimentiranje s drogama u srednjoj školi, manje religiozni, više samostalni, ne mare za institucije poput Crkve ili Vlade, više Instagrama, manje Facebooka. S druge strane, imaju i neke potencijalno negativne karakteristike: preferiraju komunikaciju porukama, a ne "okom u oko", previše vremena na računarima, manje čitaju knjige, novine, časopise, odrasli su "zaštićeniji" nego bilo koja druga generacija, moguće više deprimirani nego druge generacije, osjećaju se usamljeno. Ova generacija će biti prva koja će odrasti i nove tehnologije poput virtualne stvarnosti smatrati normalnim.

Generacija Alfa (r. 2013.-2025.).